

TÊN BÀI DẠY: CHỦ ĐỀ CHÂU PHI (3 tiết)

I. Hoạt động 1: Tìm hiểu về vị trí địa lí của châu Phi

- Học sinh quan sát lược đồ tự nhiên châu Phi trình bày được vị trí địa lí của châu Phi trên TG
- Châu Phi tiếp giáp với các biển và đại dương nào?
- Lãnh thổ châu Phi chủ yếu thuộc môi trường nào?
- Đường bờ biển châu Phi có đặc điểm gì?
- Xác định vị trí của kênh đào Suez
- Nêu tên các dòng biển nóng, lạnh chảy ven bờ?

❖ Nội dung chính

1. Vị trí địa lí:

- Vị trí tiếp giáp:
 - + Tiếp giáp các biển, đại dương: Địa Trung Hải, Đại Tây Dương, Biển Đỏ, Ấn Độ Dương.
 - + Tiếp giáp với châu Á qua kênh đào Xuyê, ngăn cách với châu Âu bởi Địa Trung Hải
- Châu lục lớn thứ 3 thế giới (hơn 30 triệu km²).
- Đường xích đạo đi giữa châu Phi.

=> Phần lớn lãnh thổ châu Phi gần như nằm hoàn toàn trong đới nóng, khí hậu nóng quanh năm.

II. Hoạt động 2: Tìm hiểu địa hình và khoáng sản của châu Phi

- Học sinh dựa vào nội dung sgk và lược đồ tự nhiên châu Phi tìm ra nội dung chính về địa hình và khoáng sản của châu Phi.
- Châu phi dạng địa hình nào là chủ yếu?
- Xác định, đọc tên các sơn nguyên, bồn địa chính ở châu Phi?
- Cho biết sự phân bố của địa hình đồng bằng và các dãy núi chính của châu Phi?
- Kể tên các loại khoáng sản quan trọng ở châu Phi?

❖ Nội dung chính

2. Địa hình và khoáng sản:

a) Địa hình:

- Toàn bộ lục địa Phi là một khối cao nguyên khổng lồ, cao trung bình 750m.
- Châu Phi có rất ít núi cao và đồng bằng thấp, chủ yếu là các sơn nguyên xen các bồn địa thấp.
- Nghiêng từ Tây Bắc xuống Đông Nam

b) Khoáng sản:

- Tài nguyên khoáng sản châu Phi rất phong phú: vàng, kim cương, dầu khí...
- Có ý nghĩa đặc biệt cho phát triển kinh tế

III. Hoạt động 3: Tìm hiểu khí hậu châu Phi

- Học sinh dựa vào nội dung SGK thảo luận với bạn để tìm ra nội dung chính của khí hậu châu Phi.
- So sánh phần đất liền giữa 2 chí tuyến của châu Phi và phần đất còn lại?
- HS suy nghĩ 1 phút về ý 1 nguyên nhân tại sao Châu Phi là châu lục khô và nóng.

- Vị trí địa lí của Châu Phi.

- Nhận xét hình dạng lãnh thổ của Châu Phi.

Quan sát H27.2 SGK cho nhận xét về sự phân bố lượng mưa ở châu Phi?

- Kể tên các dòng biển, ảnh hưởng của các dòng biển lạnh đến khí hậu như thế nào?

❖ Nội dung chính

3. Khí hậu

- Phần lớn lãnh thổ châu Phi nằm giữa 2 chí tuyến nên châu Phi là lục địa nóng. (Nhiệt độ trung bình năm > 20°C)
- Lãnh thổ rộng lớn, dạng khối (nhất là Bắc Phi) => Ảnh hưởng của biển không vào sâu đất liền, châu Phi là lục địa khô --> Hình thành nhiều hoang mạc.
- Lượng mưa ở châu Phi phân bố không đều.

IV. Hoạt động 4: Tìm hiểu các đặc điểm khác của môi trường tự nhiên

- Học sinh dựa vào nội dung SGK thảo luận với bạn để tìm ra nội dung chính của các đặc điểm khác của môi trường ở châu Phi.

- Quan sát H27.2 SGK cho nhận xét

+ Sự phân bố các môi trường tự nhiên của châu Phi có đặc điểm gì?

+ Gồm những môi trường tự nhiên nào?

+ Cho biết đặc điểm động thực vật của từng môi trường

+ Môi trường tự nhiên nào là điển hình của châu Phi?

❖ Nội dung

- Do vị trí nằm cân xứng 2 bên đường Xích đạo nên các môi trường tự nhiên của châu Phi nằm đối xứng qua xích đạo, gồm:

+ Môi trường xích đạo ẩm: phân bố ở hai bên xích đạo. Cảnh quan đặc trưng là rừng rậm xanh quanh năm.

+ Môi trường nhiệt đới: cảnh quan đặc trưng là rừng thưa, xavan, cây bụi.

+ Môi trường hoang mạc: gồm hoang mạc Xahara và hoang mạc Calahari.

+ Môi trường địa trung hải: ở cực Bắc và cực Nam châu Phi. Cảnh quan đặc trưng là rừng cây bụi lá cứng.

V. Luyện tập : Làm các bài tập bài 26, 27 SGK